

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 8 kor. — III.
Idékes: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Előszóval és írásban sokszor elmondták rólunk, hogy sovíniszták vagyunk. Védekezünk is ellene azzal, hogy minden nemzet megvédi nemzeti mivoltát, de arra nem igen gondoltunk, hogy egyáltalában nem vagyunk sovíniszták, sőt a törököt kivéve, nincs Európában nemzet, mely kevésbé volna sovíniszta, mint a magyar.

A mi egész sovínizmusunk egy kis közjogi gravámen politikában merül ki. Ez a politika is csak bizonyos időközben föllobbanó szalmaláng, mely hamar kialszik és a nemzet a maga közönyösségében él csendesen tovább.

Teljesen hiányzik a sovínizmus magánéletünkben, hiányzik gazdasági téren, hiányzik az idegenekkel való érintkezésünkben. Még pedig olyan nagy mértékben, hogy ehhez fogható közönyösséget, a nemzeti sajátosság ilyen megtagadását egyetlen más európai népnél sem találhatjuk.

Hiányzik a sovínizmus magánéletünkben, mert kevés embert tölt el jól eső, büszke öntudattal az a gondolat, hogy magyarnak született. Ez az öntudat pedig még vagy fél-századdal ezelőt élt Magyarországon, ma már nem él. De a büszke nemzeti öntudat megvan ám a többi európai nemzetben, kisinyben és nagyban egyaránt és hogy ebben nagy erkölcsi erő, rengeteg szellemi tőke van a nemzet számára, azt nem kell bizonyítani.

Nincs meg a sovínizmus magánéletünkben, gondolkodásunkban, mert nem érezzük szeretettel a mieinket és kapva kapunk az idegenen, művészetben, irodalomban és egyéb szellemi mozgalomban.

Ezen segíteni kell és pedig a magyar-nak minden felébe való helyezése által.

Debrecenben már régen divik, de különösen most nagyon lábra kapott a névtelen levél. Ha valamely fiatal ember eljegyz magát, már másnap ott van a menyasszony kezeiben a „jóakaratu“ figyelmeztetés. A közel napokban majdnem katasztrófát idézett elő a névtelen levél egy Debrecenben általános ismert fiatal vőlegény életében.

Szóvá tettük pedig ezt az esetet azért, mert a közéletben, társadalomban ijesztő módon lábra kapott az utóbbi időkben a spiclikedés, a besugás, a hátmögött való áskálódás minden aljas neme. Intrikák szövődnek itt is, ott is s az alacsony mesterkedés annál vakmerőbbé és aróatlanabbá vált.

mert még sehol le nem leplezték és ki nem botozták.

Ime, az a hitvány lélek is, aki a célzott orvtámadást elkövette, itt jár közöttünk, itt mételezi a levegőt és titkosan űzi a maga békerabló cselszövevényeit. Az ilyen alaknak hiába adresezálják a gazember titulust, annál inkább óvakodik előlépni rejtékhelyéből, ahonnét ármányait szövi és mérgezett nyilait lövöldözi.

Az ilyen becstelen teremtések ellen, a kik alattomban vádaskodnak, ahelyett, hogy nyíltan lépnek föl, ha valamin igazán megbotránkoztak, a társadalom csak úgy védekezhetik, ha megvetéssel sújtja és utálattal löki félre a névtelen rágalmaszt, a gyáva intrikát és besugást.

Hej, szegény magyar nép, téged ellenség s barát egyaránt tép. Még a barátod, a hivatalból kirendelt barátod, a fizetett alkalmazottad, az is ellenséged. Ime Guluchowski ur, a kiválóan jelentéktelen férfiú. A delegációban szorongattatván, féltette állását és eget-földet megígért. Igérte, hogy tisztelni fogja a paritást a külügyi szolgálatban. Igérte, hogy érvény szerez a magyar nyelv jogának a diplomáciában. Igérte, hogy kötelességéhez híven az osztrákkal egyaránt fogja védeni a magyar érdekeket. És ime, most éppen az ellenkezőjét cselekszi. Akadt végre a magyar-osztrák diplomáciának egy tagja, Kuesera bukaresti konzul, aki védelmére kelt a magyar nyelvnek. Két magyar uri hölgyet támadott meg a romániai Constánzában a dákoronám fanatizmus. Egy Gradisteanu nevű ember vak magyar-gyűlöletében nem tűrhette, hogy a két hölgygel a pincér magyarul beszélt és sértő megjegyzést tett a hölgyekre. Ezért vont a őt felelősségre Kuesera konzul. Védte a megbántott női nemet és védte a magyar nyelv jogát. A sértető román férfiú erre eltávozott, de este orvul megrohanta a konzult és inzultálta. Nem egyedül tette. Nyilván szervezett összeesküvés volt az Magyarország és Ausztria konzulja ellen, mert egyszerre sokan rohanták meg.

Itt tehát nem magánügyről, nem egy ember elszigetelt lovagias ügyéről van szó, hanem konzulunk ellen való szervezett és előkészített támadásról, amelyben része van a román kulturligának, mert hisz Gradisteanu annak elnöke.

Es nem magánügy a constanzai eset már azért sem, mert a támadás oka sem személyes, hanem félreérthetetlenül politikai jellegű és ellenséges indulatra vall.

Mienk a jövő.

Irta: Bakonyi Samu

Gróf Apponyi Albert huszonöt éves képviselői jubileuma nemcsak Jászberény ünnepe volt. Már maga az az eszményi tisztaság, amely ennek a kerületnek és képviselőjének egymáshoz való viszonyát jellemzi, mint ország-szóoló példa ragyogott a szombati lélek-emelő ünnep minden részletében. De nemcsak ezért mondjuk, hogy az egész nemzet ünnepelt Jászberényben. Mindaz, amit ott tapasztaltunk, csupa tiszta megnyugvás, a legnemesebb vigasztalódás, hogy önmegtágadásunk nem lesz hiábavaló, hogy a nemzet ügye a legigazabb kezekben van hogy a függetlenségi eszme jövője, a mi hitünk ereje, harcaink sikere biztosítva van mindaddig, míg sorsunknak kerekét az a magasztos honszerelme, az a rendületlen elvhűség, az a mélyreható és magasan szárnyaló bölcsesség intézi, amelyet azon a felejthetetlen napon egyik vezérünk személyében a Gondviselés áldott jóvoltából ünnepelnünk megadatott.

Azon a napon meg kellett a hívó magyar léleknek minden aggódó kétségtől tisztulnia. A jövő sötét kárpitja gördült föl akkor előttünk és ott láttuk a mi szentséges meggyőződésünk apotheozisát: a függetlenségi eszme örök időkre szóló teljes diadalát. Nem az ünnepi öröm mámore varázsolja elém ezt a fényes képet. Kézzelfogható bizonyosságot nem is kell hozzá keresgelnünk. Annak a függetlenségi politikának, amely Apponyi Albertet meggyőzte győznie kell. Hogy maradhatna el annak a küzdelemnek az eredménye, a mely olyan diadalt mutathat fel, mint az, hogy Apponyi Albert is a mi seregünk élén harcol.

A szombati napa mi szabadságharcunkban a függetlenségi eszme egyik legfényesebb győzelmének ünnepe volt. Jelentősége messzeható és az igazság tisztító erejének ellenállhatatlan hatalmával van felruházva. Gróf Apponyi Albert széttépte a rágalmaszt ama rut szövődékét, amelynek hálójába a jóhiszemű, de megtévedt elmék kishittőségének és rövidlátásának kizsákmányolásával a nemzet kipróbált ellenségei akarnák a függetlenségi pártot be-

legszebben tisztit

Hrabécsi Antal

2 gőz erőre berendezett
ruhafestő és tisztító intézete
Debrecen, Széchenyi u. 42.

—235—x14

Csipke függönyöket

lekergetni. Aki még ezentúl a függetlenségi program elkallódásáról beszél, az vak, vagy gonosz. Mikor a kormánynak olyan tagja, mint Apponyi Albert jelenti ki ünnepélyes formában, hogy a mai kormányzati alap, a melyre csupán átmenetileg, az alkotmány megmentése és erősebb biztosítása végett helyezkedtünk, napról napra csak azt a meggyőződést szilárdítja meg, hogy az a nemzeti erő kifejtésére teljesen alkalmatlan: akkor továbbra is konokul azt állítani, hogy a függetlenségi párt lemondott programjáról a legvakmerőbb perfidia lenne.

A függetlenségi pártban meglesz azaz „erős lelki fegyelmezetség“, a mely „a sötétség erőinek“ az aknamunkájával szemben az egyedül biztos ellentállásra képesít. És mindazoknak, akik függetlenségi, nemzeti, vagy nem tudom én milyen más, jól hangzó név alatt akarnak ennek a kormánynak a becületes munkájával szemben ellenzéki pártot alakítani, a ma hallottak után, ha tiszta szándék vezeti őket, be kell látniok, hogy gondolatuk megvalósítása teljesen ellenkező célt szolgál. S talán belátják azt is, hogy a függetlenségi ellenzék megvan, a parlament többségéből áll és ott ül a kormánynon. Aki nem süket, az meghallotta, aki gondolkozni tud, megértette, hogy Magyarországnak ma ellenzéki kormánya van. Magyarágassuk ezt az élő paradoxont? Igenis, az ellenséges hatalmakkal szemben ma a többség és a kebeléből alakult kormány valóban képviseli, védelmezi és kiharcolja a nemzet érdekeit.

És még azokban a kérdésekben is, amelyek megoldását akkorára kellett elhalasztanunk, amikor a nemzet egész erejével meggyarapodva szállhatunk sikra jogainkért az átmeneti idő alatt sines „fatalisztikus megnyugvás“. Lé-

pésről-lépésre nyomulunk előre ezen a téren is minden módon, amit csak a kibontakozás alapjául elfogadott szempontok lehetővé tesznek. Az érzelmi ellentétek eloszlátása a nemzeti kormány egyik legfenségesebb hivatása és egyúttal amaz elhalasztott kérdések nemzeti megoldásának legbiztosabb előkészítése. Apponyi Albert szombati beszédének igazságát vasárnap Kassán már a bekövetkezett tények igazolták. A király minisztere megkoszorozta a szabadságharc dicsőségére emelt honvédszobrot, amely körül tiszteletének adóját leróta ugy a honvédség, mint a közös hadsereg.

Amit szombaton Jászberényben hallhattatok, azt Kassán láthattatok: ti, a bukott rendszer hazajáró lelkei, keressen össze a szégyen mindnyájokat a feledés vermébe! Mi jogotok volna tinektek a lüktető nemzeti élet diadalmas előnyomulását zavarni, tinektek, akik annyi évtizeden át nem tudtatok és nem akartatok a király lelkében a mi szívünk legszentebb érzéseit iránt rokonérzést ébreszteni? A nemzet tirátok nem hallgat. Temetkezzetek el végre sötét multatok omladékai alatt. A nemzet biztos tekintettel és szilárd léptekkel halad vezérei után előre, függetlenségének ragyogó eszménye felé!

Munkásokért.

Hosszas élénk és beható vita után a munkásbiztosítási törvényjavaslat tárgyalása véget ért. Ez a tárgyalás igen érdekes tanulságokat eredményezett. A magyar munkásság összes árayalatai most voltak először együtt a munkaadók különböző testületeinek képviselőivel és eleven bizonyosságot szerezünk arra nézve, hogy ez a két elem nálunk nem áll ellenségesen egymással szemben, hanem egy kis jóakarattal könnyen megérti egymást. Ha az elvi harcokban nagyobb is volt a küzdelem, a részletes tárgyalásoknál oly közlekedések történtek, melyek a főban-

járó kérdésekben is elenyésztették vagy legalább is a minimumra redukálták a kívánalmakra nézve fennálló különbségeket.

Igy történt, hogy Kossuth kereskedelmi miniszter törvényjavaslata a részletes tárgyalás után megjavítva, tökéletesítve került ki a tisztító tűzből. Mig az általános vitában itt sem volt elkerülhetetlen az ilyen tárgyalásoknál föl-fölmerülő üres szalmacséplés, addig a részletes tárgyalás sok érett buzaszemet hozott felzínre, amelynek acélos tartalma majdnem kizárólag a munkások javára esik.

A munkások képviselői sok készültséggel és állandó éberséggel képviselték küldöik érdekeit és a végén hivatalos lapjuk, a Népszava is, mely a javaslattal szemben mindig vehemens volt, nyilvánosan elismeri, hogy „sikerült a munkásoknak sok és igen lényeges eredményt elérniük“. Még a főgravamenre, a paritásra nézve is nyilvánosan elismerik, hogy „a paritás is tényleg biztosítva lesz“. Ha a munkások közönsége ilyen vallomásokot tesz, el kell hinnünk, hogy ezen az anketén tényleg osoda történt, munkások és munkáltatók megértették egymást és konciliáns módon fogadták egymásnak javaslatait.

Ezek között sok oly javaslat van, melyek a munkások, az orvosok, a pénztári tisztviselők, a törvénytelen gyermekek érdekeit jelentékeny mértékben megóvják és olyan vívmányok, (például a gyógyszerészeti engedély a nagyobb pénztárak számára), amelyekre a legközvetlenebbül érdekelt munkások számítani alig mertek. Mindezeket öszvetve, bátran lehet állítani, hogy az így kiegészített javaslat, ha törvényerőre emelik, egyike lesz a legökéletesebbnek a kontinensen.

És nem kell gondolni, hogy az érintett koncessziók egyik vagy másik fél rovására jöttek létre. Nem; az anket csakhamar meggyőződött arról, miképp kölcsönös érdek az, hogy ebből a javaslatból olyan minta-törvény legyen, melylyel mindkét fél egyaránt meg legyen elégedve és melyre tovább építeni lehessen. Mert e javaslat csak alapvető munka, a betegsegélyezés és balesetbiztosítás után következnie kell a rokkant- és nyugdíj biztosításnak, melynek a közeljövőben való megvalósulására nézve több ízben adott biztató ígretet az elnöklő államtitkár.

Falusi történet.

Irta: Papi Ferenc.

A falusi, fehérre meszelt, kis paraszt ház előtt, fapadon ülve találjuk Csontos Gyurit, az ő babájával, a szép, piros, posztag arcú Katóval. . . A nappal már szürkülőfélben van, mindinkább sötétlő esthomály fedi a tájat s lassanként beborítja leplel az egész rónát, a falut. Halotti csend borul a tájra s a csillagok miriádja, mint megannyi tündérlámpások, ragyognak át az ég azurján. . .

Gyuri és Kata ott ülnek a padon. Eleintén ábrándosan elmerülve néznek maguk elé, ami a leánynak csöppet sem tesz. Ezt egy tekintetből, amit a leány éppen most vetett Gyurira, észreveszi a legény s ideges izgatottság vesz rajta erőt. . . Szeretné elmondani ennek a leánynak, amit érez, amit akar, ami már nagyon régen nyomja a szívét, hogy mennyire és mily forrón szereti, még talán imádni is tudná. De az az átkozott fátum! Mennyire is képes hatalma alá hajtani a szívét, mely pedig nem ismer ellenszenvet, gyűlöletet, nem ismer semmit, — csupán csak szeretni tud.

Eh, bátorság! . . . Ki vele! . . . Megmondja neki egész nyíltan, hogy szereti, imádja s hogy kedvezőlen válasz esetén. . . Itt hirtelen olyan mozdulatot tett, mintha eltökélt szándékát már most akarna végrehajtani.

— Talán álmodtál? — gonyolódott a leány, ki észrevette Gyuri izgatottságát.

— Mindig terőlad gondolkoztam, bökte ki végre a szó: Gyuri, ki, mint afféle pipogya ember, csak arra várt, hogy a szót kisorfólják belőle.

Majd minden bevezetés nélkül folytatta:

— Hej, Kata, Kata! . . . Mennyire is szeretlek én téged! . . . A multkor is észrevehettél volna, mikor a faluvégen kergeösdit játszottunk. Voltak ott lányok elegendő. . . Ott volt Szekeres Sári, Kocsis Mari, Nyerges Julcsa, még a vaksi Tallér Borcsa is, és még sokan. És én mindég csak te utánad szaladtam, pedig válogathattam volna köztek. Azt is láttam, bár ne láttam volna, hogy nem szaladtál annyira Csobres Pali elől, mint saját én előlem! . . . Pedig az sem különb legény, mint én.

A leány leázó, gonyos pillantást vetett e szavaknál Gyurira, mintegy megcáfolni akarván ezzel Gyuri nézetét, amit azonban az együgyű legény nem veit észre, hanem tovább folytatta:

— Meg aztán — azt hiszem, — engem illet az elsőbbség fölött; mert már ugyszólván egymásnak ígértük magunkat. És te akkor fel fogadtad, hogy többé rá sem nézel arra a pökendi legényre. Én ezt elhittem neked, mert szerettelek, nagyon — most még jobban, ugy, mint talán soha! S ezt csupa féltékenységből nem mertem eddig bevallani neked, pedig szerettem volna mindjárt az első látás

után feltárni szívemnek minden labirintját, hogy láttad volna, miképen van bevésve oda képed, az örök enyészeti.

— Még jobb lesz, ha beállasz profétának, — gonyolódott ismét a leány, kinek bizony csöppet sem tetszettek ezek az üres szerelmi ömlengések, de sőt még utálatosabbnak tűnt fel most előtte Gyuri, mint eddig.

Gonyos, megvető lenézéssel mérte végig Gyurit. A legszolidabb emberben is van az indulatnak egy neme, mely bizonyos alkalom-adtán vészjósló felhőként kerekedik fel benne s szemében tűz ég, a lenézés, a megaláztatás bosszu tüze, mely csak szikrára vár, hogy föllobbanjon s akkor kitör mehetetlenül.

Ilyen volt Gyuri abban a pillanatban amikor a leány gonyos, leázó tekintetét észrevette.

Mindamellet tartotta magát, úgy gondolván, rábirja a leányt adott szava betartására.

— Katám, édes Katám, — szólott hozzá kérőleg, ugy-e hogy szeretni fogsz? Látod, én mennyire szeretlek tégedet. Most is azért jöttem el ide hozzád, hogy elmondassam neked mindazt, ami a szívemen fektűt.

A leány izgatott lett. Szerette volna most mindjárt kimondani, hogy nem szereti, sőt utálja és hogy nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy ő a szívét bírja. . . Megajándékozott vele már másikat, különb leányt ő nálánál.

Legjobb vetőgép a Melichár-féle páros soru „UNICUM-DRILL“

Kizárólagos raktár és képviselő **Bácher Sandornal** Bächer Rudolf ekegyár, Melichár Ferenc vetőgépgyár képviselője Debrecen, Piacutca 26. szám. — A nagy tőzsde udvarában. 422-x-7.

Egyház és iskola.

Presbyteri ülés. A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt az egyház tanácstermében gyűlést tartott, melyen Kis Albert lelkész és Simonffy Imre főgondnok elnökölték. A tárgysorozat egyes jelentések tudósítással vételével kezdődött. Majd Somogyi Pál főjegyző jelentéssel, hogy miután a felsőbb leányiskolának a szomszédos Sárváry telekre nagy szükség van, megindultak a tárgyalások a telek megszerzése iránt. A tárgyalások eredményre vezettek, s szerződést kötöttek a Sárváry örökösökkel, azzal a kikötéssel, hogy az eladóra a szerződés mindenképen kötelező, az egyház azonban csak úgy, ha a felsőbb hatóság a telek vásárlást jóváhagyja. A presbyterium ezt a jelentést helyeslőleg tudomásul veszi. Nagy vitát provokált a harangozók fizetés javítás iránti kérelme. Herczegh János pártolta a kérelmet, mert — ugymond — a mostani nehéz viszonyok között 30—40 kor. fizetésből egy család meg nem élhet. Dicsőffy úgy gondolja a kérdést megoldni, hogy a harangozók egyházzolgalmi teendőire is alkalmaztatnának, mely esetben jobb fizetésben lehetnek részesíteni. Végre is hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy a harangozók kérelmét elutasítják, de a közel jövőben gondoskodni fognak a harangozók nagyobb javadalmazásáról. Több kevésbé jelentékeny kérdés elintézése után az elnök az idő haladottsága miatt az ülést bezárja.

Lemondás a tanácsbírói állásról. Annak az áldatlan harcnak, mely az alispánválasztás alkalmával kifejlődött, egyik részese Somossy Béla hajduböszörményi polgármester volt. Somossyval tulbuzgó pártbívei elhitették, hogy megválasztása feltétlenül bizonyos. — A választás eredménye azonban másként fordult s most Somossy az alsószabozs hajduvidéki ref. egyházmegyéjénél viselt tanácsbírói állásáról lemondott. A kérdés semmi összefüggésben nincs egymással s így a lemondásnak egyéb értelme nincs, mint tüntetés az esperes ellen, ki tudvalevőleg Kovács-párti volt. Somossy helyére a tanácsbírói állásra Kovács Gyula alispánt fogják megválasztani.

Csak ennyit mondott:
— Nem vagy érdemes rá, hogy legyen.
— Katám, Katil... ugrott fel Gyuri.
Hát így beszélés?!

— Nem tudlak szeretni! — mondta a leány, ki elhatározta, hogy most mindennek véget szakít.
— Vigyázz rá Katil! Mit beszélés?!... fenyegetőzött Gyuri.
— Nem, nem kellez... többé soha! tört ki a leányból az erős elhatározás.
— Katil az Istenért — vont vissza szavát!
— Soha, soha!... — mondta a leány.
— Ezer ördög!... Értem most már! Az a másik!... — ordított fel Gyuri oly böszven, hogy a leány ereiben megfagyaszította a vért.
Majd tovább folytatta:
— Vigyázz, Katil!... vigyázz!... Csebres Pálival úgy sem leszel boldog soha! Bosszút forralok — égő bosszút, mely hűtlenségedet meg fogja torolni rettenetesen.
A leány indulni készült. Még egyszer azonban visszanézett arra a levert alakra, aki támolyogva kelt föl a padról, mint a részeg.
— Teltek a napok, hetek, sőt hónapok is. Azóta a faluba sok minden megváltozott. Változik az ember, a természet, az idő, vál-

HIREK.

A tanítók fizetésrendezése.

Vége lesz a nyomoruságnak.

A miniszter leirata.

A községi fizetésrendezés legkirívóbb hibáját, a tanítók mellőzését, a közoktatásiügyi miniszternek egy nagyérdékű leirata jóvá tette. Amíg a községek méltatlan szük markussággal jártak el a tanítók fizetésének rendezésében, addig a miniszter belátva azt a nagy és fontos kulturmissziót, melyet a tanítók betöltenek, intézkedett aziránt, hogy a nemzeti kultúra első harcosának, a tanítóknak meg legyen a tisztességes megélhetése. Körrendeletben szabályozta a községi népiskolák fizetését és kezdő fizetésül 2000 koronát állapított meg a tanítóknak.

Tegnap érkezett meg Hajdúvármegye törvényhatóságához a kultuszminiszter leirata, amelyben a népiskoláknál alkalmazott tanítók illetményeit jeleniképen megjelölték és államsegéllyel gondoskodik a fizetésesemeléséről ott, ahol az iskolafőntartó a többletet viselni nem képes.

A miniszteri leirat utal arra, hogy amíg az állami tanítók illetményeit ismételt javították, addig a községi iskoláknál alkalmazott tanítók fizetése tárgyában az 1886. évi 38. t. e. intézkedései óta változás nem történt.

Mint hogy a községi és felekezeti iskolák tanítói — ugymond a leirat — a köznevelés és nemzeti nevelés érdekében a tanítás terén ugyanolyan fontos feladat betöltésére vannak hivatva, mint az állami tanítók, ezért az állam módot akar nyújtani a fizetésekben mutatkozó aránytalanságnak segélyezés útján fokozatosan leendő kiegyenlítése iránt azon esetre, ha az igazolva van, hogy az iskolafőntartó nem rendelkezik elegendő anyagi erővel ezen illetmények emelésére és ha ezen célra államsegélyt kér.

Az 1906. évi költségvetés alapján 1906. július hó 1. től számítva a miniszter oly módon fogja a segélyezést megkezdni, hogy a képesítéssel bíró rendszeresített állományon állandó fizetéssel alkalmazott tanítók és tanítónők részére kezdő fizetésül 2000 korona.

a segédtanítóknak és tanítónőknek szintén egyenlően kezdő fizetésül 1400 korona, négy év után pedig 1600 korona fizetessék.

Az államsegély útján csupán a fizetéseket egészíti ki ekként a miniszter a segélyezés nem terjed ki a lakpénzekre és ötéves korpótlékokra. Azonban a lakbérrel vonatkozólag is intézkedik a miniszteri leirat. Elrendeli, hogy amennyiben a tanítói természetbeni lakást nem kap, lakbérletmennyül a helyi viszonyoknak megfelelőleg akkora összeg adandó a rendes tanítók és tanítónők részére, mint az állami tisztviselők X. fizetési osztályában, a segéd tanítóknak pedig annyi, mint a X. fizetési osztályában sorozott állami tisztviselőknek.

A Hortobágy hasznosítása.

Évtizedek óta kísért Debrecenben a Hortobágy ügye. Már valóságos tengeri kigyóvá fajult. Gyűléseinek, tárgyalásainak, kísérleteinek, de nem ennek semmire sem. Tegnap végre a gazdasági egyesületben került szőnyegre az ügy, ahol a tárgyalás folyamán nagyon sok érdekes és megszivlelendő szó hangzott el a gazdák közből. Mint hogy alkalmunk lesz legközelebb e kérdésre visszatérni, közöljük a vasárnapi ülés lefolyását, melyről tudósítónk a következőket jelenti:

A gazdasági egyesület nagy értekezletet hívott össze a Hortobágy hasznosítása ügyében, mely, tekintve a tárgy rendkívüli fontosságát, a tagok nagy érdeklődése mellett folyt le.

Rickl Antal nyitotta meg az ülést, bejelentvén, hogy két hét előtt a gazdasági együlethez kérvény érkezett be a Hortobágy hasznosítása ügyében. E kérvény tárgyalására hívták össze az értekezletet s azt hiszi, hogy most már komolyan hozzáfoghatnak a kérdés rendezéséhez.

A jelenlevők előkké Rickl Antalt, jegyzővé Csáky Jánost választották meg. A tárgyalási sorrend felett megindult hosszu vita után Komlóssy Arthur állott fel szólásra. Elmondja, hogy a közönség a hasznosításra kiküldött bizottság tervezetével elégedetlen. Így merültek fel újabb tervezetek, melyek közül figyelemre méltó az, amely a Hortobágy 24 ezer holdjának akként való felosztását előzta, amint az annak idején-

vissza, el vannak foglalva gondolataik a leendő ifju pár dolgaival.

Senki sem veszi észre azt az elborult arcú, buskomor férfit, aki észrevétel nélkül helyet foglal a templomban a kíváncsi tömeg között. A szertartás megkezdődött. A férfi esküje után következett a Katáé.

Az a bizonyos férfi a tömeg közt megmozdul... Észrevehető izgatottság uralja egész valóját. Szemeiben az elzártságnak oly rettenetes fénye ragyog, hogy megfélemlíti a szemlélőt. Ugy tesz, mintha zsebeiben keresne valamit, amit úgy látszik, meg is talált, mert mintha nyugodtabb volna. A leány mondja az esküt:

— Én, Kondor Kata, esküszöm...

A férfi e szavaknál megremegett egész testében...

Tovább azonban nem mondhatta, mert e pillanatban hatalmas dördülés rázkódtatta meg a templom oszondját, utána tompa zuhanás hangzott s a fiatal, szép leánynak kiomló meleg vére festette pirosra a padlót.

— Kata! Kata! — ordított fel a férfi s pillanatra rá, hörögve bukott a székek közé s is, véresen, élettelenül.

tozik minden. Csontos Gyuri is a volt kedveséről, — ugy mondják, — végképpen lemondott; legalább a látszat így engedi ezt következtetni. A faluban már mindenki tudja, hogy a Csebres Pál és Kata jegyesek. Sőt némelyik öreg asszony előre tudta, hogy így lesz. Mert hát szó ide, szó oda, Palinak a kislátujja is különb Gyuri egész valójánál. Szébb is, derekább is, no meg a leányokkal szemben sem olyan hülye, mint Gyuri. A lakítól is már csak pár nap választja el őket. Folytak is az előkészületek nagyban, az öreg Csebres gazda házában, hogy régi jó hírnevéhez méltóan megünnepelje egyetlen fiának ez alkalmatosságát. Az öreg Csebresné bevásárolt már mindent: pulykát, rucát, tyukot, szóval mindazt, ami a lakadalomra menüjét tartalmazni fogja.

Aztán meg is hívták már a diszea vendégkoszorút is, mely közt ott találjuk a főbíró, a kisbíró, jegyzőt, papot, kántort, no meg sok más falubeli notabilitást és a nagy nap bekövetkezett.

Csebres András uram portájáról hatalmas lakodalmas nép indul a templom felé. Előbb a boldog ifju pár, a menyasszony, nyrtusz-koszorúval a fején, és a vőlegény, aki ugyancsak összeszedte ez alkalomra a bajszállítás minden tudományát. Minden ember arcáról a boldogság érzete tükröződik

Uzletemet Egyház-tér 3. szám alá helyeztem at, s az összes árukat melyen leszállított áron árusítom ki. **Borsos Kata.**

a bellegelőkkel történt. Váltásdíj fejében osztassék ki a Hortobágy a gazdák, illetőleg a háztulajdonosok között. — A váltásdíj a bellegelők kulcs aránya szerint öt milliót tesz ki, ennek a kamata pedig 200 ezer korona. Eppen annyi, amennyivel a községi pótdó terhe Debrecen minden lakójának a válláról levétetnék. A másik indítvány a Hortobágyt a gazdaközönség által való bérbevételét célozza. Ezt Békéssy László terjeszti elő. Szerinte a kérdés megoldása úgy történék a legelőszertűbben, ha a Hortobágyt közlegelőnek továbbra is meghagyják. Szakszerűen fejtegeti, hogy azok a különféle gyárak, melyeket a Hortobágyon létesíteni akarnak mind légvárak. Indítványa az, hogy a Hortobágyt osszák fel, de alakítsák meg a közbirtokosságot, amely azt közlegelőnek az állattenyésztés céljaira fenn fogja tartani.

Szentessy János hosszasan vitatja, hogy a Hortobágy a legeltető gazdáké, nem pedig a városé. A város háztartását rendbe lehet hozni a Hortobágy a kiszakítása nélkül is.

Kertész János azt indítványozta, hogy a Hortobágy 42,000 holdja maradjon fenn közlegelőnek, de osszák ki, azaz váltassák a legeltető gazdák meg s írják át a tulajdonjogot.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy az értekezletnek csak eszméssere a célja, a tett indítványokról nem határozhatnak. Maga részéről egyik indítványhoz sem járul hozzá. A Hortobágy hasznosításának kérdését egyszer s mindenkorra meg kell oldani. A tett indítványokkal pedig ezt nem érhetik el. A tanács ellen felhozott vádakat erőlyesen visszautasítja. Ők nemcsak máról holnapra gondolkodnak, hanem a messi jövődőről.

Kövendy Domokos kijelenti, hogy tervezete szerint nem 13, hanem 14,000 hold marad, amely terület mesterséges öntözéssel több hasznat fog az állattenyésztésnek nyújtani, mint a most elhanyagolt állapotban 42,000 hold. Egyébként Kövendy felszólalását folytonosan zavarták a gunyos közbekiáltások.

Gyóry Kálmán, Varga Károly, Békéssy László, Komlóssy Artur és id. Kertész János felszólalásai után az értekezlet nagy többséggel kimondja, hogy az egész 42 ezer holdnyi Hortobágy felosztása mellett foglal állást s ennek előmunkálataira tizenkét tagu bizottságot választ, amely a megváltás módjait kidolgozni lesz hivatva.

A bizottság tagjai lettek: Rikl Géza, Váci János, Szentessy János, Békéssy László, Polgári Bélint, Polgári József, Kertész István, Kertész János, Hufilész Kázmér, Vásári András, Gyóry Kálmán, Tüdős János dr., Rikl Antal, Juhász Igrác, Komlóssy Artur, Csáky János.

— Erzsébet királyné emléke.
A szeretet és hála tuléli a mulandóságot! A magyar nemzet szeretete és hála is bizonyosága ennek. A mi nagyasszonyunk, Erzsébet királyné, bár már évek előtt elköltözött az élők sorából, emléke mégis él közöttünk. Ki volt ő? Asszony, a legelső magyar ember felesége. Koronát viselt, de a hideg koronát nem látta senki a fején, csak a szívének sugárzó melegét érezte mindenki. Nem tett értünk talán semmit se, hiszen nem tartozott a politizáló királynők közé, de szeretett bennünket, magyarokat és ez a nagy hűségű, hála nemzet a szeretetet szeretettel viszonozta. Ez a szeretet nyilatkozott meg ma az egész országban. A mai napou volt az évfordulója annak, hogy átkozott, orgyilkos kéz oltotta ki a mi nagyasszonyunk életét; a Lucheni durva ráspolya járta át az ő galamb szívét. Ez emlékezetes napon megszólaltak a harangok Debrecen tempomaiban is, s igaz szívekből emelkedett a fohász az ő lelki üdvéért. Az iskolák gyászünne-

pet tartottak és e napot az ő áldott emlékének szentelték. Nagy tanúság az ő élete és halála az uralkodó család tagjainak. Ha szeretettel fordulnak a magyar nemzethez, a szeretet kiapadhatatlan forrása buzog fel a nemzet millióinak szívéből. Mért is nem tudnak már bennünket megismerni úgy, mint Erzsébet királyné ismert?

— A városházáról. Ma délelőtt tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el. Az országos szarászegylet arra kérte a városi tanácsot, hogy október 18—23 között lássa vendégül az egylet tagjait a Hortobágyon és a területet adja át, úgy mint előző években a magyar sport céljaira. A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a terület és az istállókat átengedi, ami pedig a vendéglátás egyéb részét illeti forduljon az egylet a Hortobágy vendéglőhöz. Ma jött le a városhoz a földművelésügyi miniszter leirata, melyben hivatalosan értesíti a várost a gazdasági tanintézetnek akadémivá való emeléséről. A tanács ez alkalomból az akadémia tanári karát melegen üdvözöli. A helyi vasut igazgatósága a nagyerdei hársó oszsházánál a sámsoni vasúthoz megállóhely létesítéséhez kért engedélyt a tanácsból, mely a kérést a közigazgatási bizottság elé utasította.

— Függetlenségi pártszervekedés Hajdumegyében. Mint értesülünk, a napokban bizalmas értekezletet tartottak a megye vezető férfiai Hajduhadházon, Weszprémy István vendégszerető házában. Az értekezlet a vármegyei függetlenségi és 48 as párt megalakításának ügyéről tanácskozott s megbizta az elnökséget, hogy a hajduvármegyei függetlenségi és 48 as párt szervezetének megállapítása végett szeptember 24-én délután 4 órára Debrecenbe az Angol királynőbe előértekezletet hívjon egybe. Ez előértekezletre az alispánválasztásra kiküldött végrehajtó bizottság tagjai, továbbá a községek és városok függetlenségi és 48 as pártjainak és olvasóköreinek elnökei nyerne meg hívást. Az alakuló gyűlés szeptember 25-én reggel 8 órakor lesz a vármegyei gyűlés napján Debrecenben, szintén az Angol királynőben.

— Hajdúvármegye közegészségügye. A közigazgatási bizottság mai ülésén terjesztette be Losonczy Álmos tiszti főorvos havi jelentését Hajdúvármegye közegészségügyi állapotáról a múlt hónapban. A jelentés szerint a járványok oszkkentek, csak a kanyaró dühöng még egyre, de ez is enyha lefolyásu, úgy hogy 59 megbetegedett közül csak kető halt meg. A gyermekek közül sokan kaptak gyomorbaajt, ez a gyümölcsfogyasztás oka és sokan haltak meg göresös bántalomban, míg a felnőttek közül sokan haltak meg tüdőgümőkórban. A természetes szaporodás 220 lélek, született 572 gyermek, 17 holtan, meghalt 335 egyén.

— Közigazgatási bejárás. Ma délelőtt 10 órakor tartották meg a közigazgatási bejárását a sámsoni vasut azon összekötő vonalának, amely a hajduvárnási vasutal köti össze. A miniszteri kiküldött elnöklete alatt jelen voltak: Tóth Gergely főmérnök a máv. üzletvezetőség, dr. Tüdős János a nánási és Majerszky Mihály a helyi vasut társaság részéről. A várost Bészler Károly polgármester-helyettes, dr. Boldizsár Kálmán h. főkapitány, Magos György tiszti főügyész dr. Fejér Ferenc közigazgatási bizottsági tag képviselték.

— Bizottsági ülés. Az iparostanoneiskolai felügyelő bizottság szerdán délután 4 órakor tart ülést Bészler Károly elnöklete alatt. Az iparostanone iskola szervezeti szabályzatát fogják tárgyalni.

— A mezőrendőri törvény módosítása. Már a multkor megírjuk egy távirati jelentés alapján, hogy a földmívelésügyi miniszteriumban a mezőrendőri törvény reviziójával és módosításával foglalkoznak. Az előzetes szaktanácskozásokon résztvett néhány nagyobb vidéki város mezőrendőrkapitánya is. A földmívelési miniszter azonban megakarja hallgatni valamennyi érdekelt térszező véleményét. Ezenélfogva leiratot intézett Hajdúvármegyéhez és Debrecen városához és felszólítja őket, hogy mivel a miniszteriumban a mezőrendőri törvény módosítására az előmunkálatok megindultak, a gyakorlati életben észlelt tapasztalataikat jelentésbe foglalva terjesszék föl, amennyiben azokat a törvényt módosításnál figyelembe venni kívánják. A részletesen megkölt jelentéseket december hó 30-áig kell bejelenteni.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidházy Sándor tb. főjegyző és dr. Nábráczky Béla II. aljegyző, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Csányi Viktor tanfelügyelő, Latinovics Mihály államépítészeti hivatali főnök, Losonczy Álmos tiszti főorvos, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Popper Mór, Rásó Gyula, dr. Nagy Gábor, Major Gyula, Kiss Ferenc, Kömmerling János és Padrah Sándor bizottsági tagok. A szakhivatalok jelentéseit és a folyó ügyeket tárgyalták, szután az árvaügyi felebbviteli és a pótdó felszólamlási albizottságok tartották ülést.

— A mai adótárgyalás. Az adókiadó bizottság mai ülésén a következő polgárok adóját állapították meg:

Frenczy Gyula kéményszepő 80 kor., Molnár Imre kerékgyártó 21 kor., Kovalovszky János kerékgyártó 36 kor., Ungváry Mihály kerékgyártó 65 kor., özv. Döfrén Láréné eszmadia 36 kor., özv. Vechsberg Ignácné kenyérsütő 28 kor. 4 fillér, Szekeres András kovács 21 kor., Balog Mihály kovács 21 kor., Bartha Daniel kovács 21 kor., Várady Károly kovács mellőzetett, Vaskó István kovács 36 kor., Seerle Gyula kovács 45 kor., Zoller Samuel kovács 55 kor., Kasza István kőmives 36 kor., Szabó Mihály kőmives 36 kor., Szabó János kőmives 56 kor., özv. Tóth Józsefné köteles 32 kor., Molnár Mihály kötelverő 21 kor., Bartha János kőmester 24 kor., Békéssy Sándor kőmester 29 kor. 38 fillér, Varjasi Gyula kősarfonó 54 kor., Faragó Istvánné géplakatos 51 kor., 66 fillér, Szőlősy Dániel lakatos 24 korona, Spitz Gyula lakatos 34 korona, Losonczy János lakatos 118 korona, Grünwald József laptulajdonos 122 korona, Godtsein Bernát tisztító 20 korona, Nagy József mosdás 20 korona, Beck László nyomdász 30 korona, Gramantik Ferenc órás 43 korona, Horváth Gusztáv órás 30 korona 75 fillér, Takács István órás 37 korona, Friedmann Jenő órás 86 korona, dr. Széll Kálmán orvos 95 kor., dr. Sz. Nagy Kálmán orvos 100 korona 80 fillér, dr. Somogyi Zoltán orvos 110 korona, dr. Popper Alajos orvos 120 korona, dr. Hütter Károly orvos 130 korona, Horváth József pék 93 korona 98 fillér, Grünfeld Ferenc bérlő 46 korona, Czitrom Ignác pék 75 kor. 70 fillér, Szabó András szabó 21 korona, Klein Ferenc szabó 25 korona, Vida Szűcs Imre 21 korona, Gergely Herman 30 korona, Hermann Benjamin 32 korona, Lichtmann Armin szabó 45 korona, Mauk József szabó 67 korona, Szilvásy Károlyné női szabó 36 korona, Rosenfeld Mór szállásadó 60 korona, Merkly Ferenc fűszerkereskedő 165 korona, Kohn Adolf és fia borkereskedő 470 korona.

— Hajdúvármegye tanügye. A megye tanügyi dolgairól Csányi Viktor állami tanfelügyelő tett jelentést a közigazgatási bizottság mai ülésén. A közoktatásügyi miniszter Hídeg István kiskabai tanítót 1120 koronával nyugdíjazta, Brassay Károly dr. magán polgári leányiskolát nyitott Hajdúvárnán, miután Bószörményi Róza meguntván a folytonos üldözötést Gyomára költözött. A miniszter Ciky Kálmán és Szabó Károly szováti tanítók fizetésének kiegészi-

tására 400-400 korona évi segélyt utalványozott; Hargos Róza hajduböszörményi gör. kath. tanítónő és Nagy Sándor szováti tanító első korpóllékára 100-100, Mayer Kálmán róm. kath. szoboszlói, Kovács Gábor ref. püspökladányi és Egressy Elek gör. kath. böszörményi tanítók korpóllékaira évi 200-200 koronát utalványozott.

Nemzeti kormányunk koszorúja a kassai honvédszobron A híres vörös sapkás honvédek emlékére szép szobrot állított Kassa városa. Vasárnap történt a leleplezése országos szóló ünnepség keretében. Az ünnepi alkalomra zászlódszót öltött a kuruc város, ahová már napok óta özönlött a résztvevő közönség. Nagy lelkesedést keltett a kormány képviselőinek, *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszternek és *Bolgár* Ferenc államtitkárnak a megjelenése és *Justh* Gyula, ki a képviselőház koszorúját hozta magával. A pályudvaron *Rakovszky* Endre főispán és *Eder* Ödön polgármester jelentek meg, kik üdvözölték a vendégeket. Az ünnepély délelőtt 9 órakor kezdődött ünnepi istentisztelettel. Missé után a Teleki-térre vonultak, ahol a szobor áll. A leleplezési ünnepélyen megjelentek a hadsereg küldöttei is és pedig *Huzsarna* tábornagy, hadtestparancsnok, *Hoffmann* Hugó honvédtábornok, *Wéber* báró közös tábornok, továbbá más katonai különírtések és a városban tarózkodó helyőrség képviselői. A kassai dalárdáknak himnuszát, melyet az összes jelenlevők kalaplevéve hallgattak végig, *Blahár* Béla ünnepi beszéde következett. *Rakovszky* főispán beszéde közben lehullt a leplelő szoborról, *Eder* polgármester átvette a szobrot, mely után a koszorúzás következett. Az első koszorút *Justh* Gyula tette szép szavak kíséretében a szoborra, utána *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter koszorúzza meg a kormány nevében a szobrot. Az ünnepélyt nagy bankett követte, melyen felolvasták *Kossuth* Ferencnek a Herkules fűrdőből küldött meleghangú táviratát.

Kirándulás Galiciába. Ma hajnalban érkezett vissza Debrecenbe az a nagyrészt vasutasokból álló, 200 tagú társaság, mely szombaton indult utat, hogy az ujonnan megnyitott ügyügyi vasutat megtekintésük. A társaságot *Motesiczky* Hugó felügyelő és *Laszkalner* Kálmán felügyelő vezették. A társaságban voltak: *Orosz* Sándor főszolgabíró, *Dvényi* Gyula kegyesrendi tanár, dr. *Nagy* Kálmán és *Derekassy* István vasuti orvosok, több *Bocskay*-kerti szőlőbirtokos, stb. Ungvárt megtekintették a vadaskertet, a várat, a *Bercsényi*-kastélyt, a helyet, ahol *Árpád* vezért palizsra emelték, a vadregényes *Fenyvesvölgyet*, azután merész viaduktokon és alagutakon jutottak a *Beszkid* hegységre és az uzoki szoroson át Lengyelországba, *Sianki* állomásra, ahol a magyar társasággal testvériesen barátkoztak a lengyelek. A kirándulás 2 napig tartott; a kirándulók a legkellemesebb emlékekkel tértek vissza.

Temetés. Városunk társadalmának egyik közéletében álló tagját, *Kuthi* Zsigmondot súlyos betegség érte. Feleségének édesanyja: *Horovitz* Sámuelné brasszonyi 70 éves korában Miskolcon elhunyt. A megboldogultat sokan ismerték Debrecenben is, hol a *Feisohl* és *Steinfeld* családoknak közeli rokona volt. De még jobban ismerték Miskolcon, hol emberöltő óta lakott, igazi szívósságáért és a szegények iránti, egész az önfeláldozásig menő odaadásáért. Halálát leányán, *Ilmán* kívül még öt gyermeke, vejei és számos unokája gyászolják. Temetése ma délelőtt ment végbe nagy részvét mellett.

Megszűnt malomstrájk. Ma reggel munkába léptek az Erzsébet-malom munkásai is, akik 10 százalék béremelésben egyeztek. A béremelés szeptember 15-étől kezdődik, a munkaidő reggel 6-tól este fél hétig. A túlóráért külön emelt díjazás. Most már csak az *István*-malom munkásai sztrájkolnak és az a sztrájk előreláthatóság sokáig el fog tartani.

Piacrendezés. A vásárrendezés ügyében holnap, kedden fél 4 órakor érkezik letet fognak tartani az iparosok a város-háza nagytermében.

Lókötés. Az egyeki határban nagy lókötés történt. *Hegyi* József gazda 4 lovat kötötték el ismeretlen tettesek. A kár 1700 korona. A gyanu kóbor cigányokra irányul.

Hasznos biztositási szakmunka. A szakirodalom egyik legbecselesebb műve a „Magyar Biztositási Évkönyv” IX. évfolyama megjelent és kiválóan hasznos és nélkülözhetetlen magyar munkára külön is felhívjuk olvasóink figyelmét. Tekintve, hogy a Magyar Biztositási Évkönyv nemcsak a szakemberek számára készült, a könyv szerkesztése arra törekedett, hogy ne csak tudományos célja legyen a kötetnek, hanem gyakorlati is és a mostani könyv valóságos utmutató és tanácsadó, ép ezért kell, hogy ezt a kötetet mindenki megszerezze.

A Magyar Biztositási Évkönyv gyakorlati szükséges az üzletszerzés terén is, ép oly nélkülözhetetlen minden szakembernek, mert magában foglalja az összes magyar, osztrák és külföldi intézetek ismertetését, azok alapítása és fejlődése történetét, a mérlegeket és vagyonskimutatásokat, igazgatósági tagok, a vezetőség pontos címét, a tisztviselők, főügyesek és képviselők hivatalos pontos névsorát.

Az Évkönyv II-ik részében közhasznú, tudományos és szakszerű fejtegetések vannak a jég és tüzkárbeviselésről, az orvosi és jogi kérdésekről, matematikai és statisztikai tanulmányok egészítik ki, a 400 oldalas, vastkos kötetet.

A könyv ára 5 korona.

A Biztositási évkönyvet ez évben is díszes angol vászonkötésben bocsátjuk ki, úgy hogy méltó helyet foglaljon minden szakember asztalán.

Kapható a Biztositási és Közgazdasági Lapoknál Budapest, VII. Vörösmarthy-u. 14.

Tátrafüredről. A fürdőigazgatóság értesítése szerint ott tartózkodnak Debrecenből *Kövy* Lajos bankhivatalnok nevével és két gyermekével, *Sesztina* Jenő vaskereskedő és neje. *Hajdusoboszlóról* pedig *Kiss* Sándor városi orvos.

Az adófizetés Hajdúvármegyében. Az új kormány nem hajtja dobozóval az adót, mégis siet a közönség adót fizetni. Ugyszólván önként folynak be az adók. Ez a nemzet bizalmának hatalmas megnyilvánulása. A múlt év augusztus havához képest csak nem félmillió koronával több folyt be adóban Hajdúvármegye területén. Még a pipázásnál is meglátszik az új kor, a hajduk ugyanis a múlt hónapban 22.492 koronával többet füstöltek el, mint a darabontok alatt. Határvám jövedékben azonban csapant az állam bevétele. Ez az önálló vámterület szele *Fauszt* Elek pénzügyigazgató jelentése szerint ugyanis befolyt a múlt hónapban egyenes adóban 889.800, (866.641 koronával több mint mul. évben) hadnemesi díjban 2851, (több 2845), bélyegjövédékből 69678 (több 10752), jogilletékben 59928 (több 46177), díjjövedékben 180, dohányjövédékben 161.798 (több 22.492), határványjövédékben 9883 (kevesebb 942), fogyasztási és italdobban 17.477 (több 6047) korona. Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 19, a miniszterium 11 esetben adott.

Megszűnt állatbetegségek. Az alispáni jelentés szerint a múlt hónapban megszűnt *Hajdusoboszlón* a veszettség, *Hajdusámszonban* a takonykór, *Kabán* a sertésorbánc, *Tiszacségén* a sertésvész.

A postások egyenruhája. Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter a postások egyenruháját megváltoztatta olyan formán, hogy ezzel a változással a postások nagy testületének ruházata magyaros jellegét teljesen elvesztette. Ez a híresztelés minden alapot nélkülöz. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter a postások ruházatának megváltoztatására nézve semmiféle intézkedést nem tett.

Huszárszökés női papucsban. *Takács* János ceglédi születésű 7. Vilmos huszárezredhez beosztott közhuszár megszökött a gyöngyöslétekből. A szilaj magyar legény nem tudott beleszokni a katonasorba, feleltvalója is szigorúan bánt vele, ezért elhatározta, hogy megszökik. Kimenőt kért éjjelre s másnapra nem jött vissza *Vajdics* Mihály esendőrszervező és *Károly* György esendőrszervező a minap Püspökibe akartak menni. Alighogy elérték Püspöki határát, a tengeri földön különösen öltözött embert láttak bujkálni. A esendőrszervezők elől menekülő emberen nyári huszár egyenruha volt, kardja hiányzott, e helyett nádpálcát viselt s a lábán csizma helyett női papucs volt. A esendőrszervezők felütit az ember viselete és ijedt menekvése, utána futottak és hosszas hajszát után el is fogták. Kérdésükre elmondta, hogy *Takács* Jánosnak hívják s a 7. Vilmos huszárezred nagyváradi zászlóaljából szökött meg.

A beteg katonák sorsa. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, melyben utalva arra a körülményre, hogy a katonai kórházak orvosai igen gyakran csak felületesen vizsgálják felül a jelentkező beteg katonákat és a katonától, szigor és fegyelem téves magyarázata folytán többször azzal az indokkolással tagadják meg a gyógykezelést és a kórházba való felvételt, hogy a betegség nem igényel hórházi kezelést, aminek igen gyakran veszélyes következményei támadtak, felhívja a közös hadsereg orvosi karát, hogy jövőben jelentkező beteg katonákat a lehető legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgálják felül.

Lejáró akadémiai pályázatok. A Tudományos Akadémia pályázatai közül szeptember 30-án lejár a 2000 koronás *Bezerédi* díj. *Bezerédi* István élet- és jellemrajzána megírására; a 100 aranyas *Teleki* jutalom a vizjatekokra, a bohózatok mellőzésevel; a 200 koronás *Farkas* Raskó jutalom hazafias költeményre; a 400 koronás *Bulyovszky*-díj ódai költeményre; 200 aranyas *Nádasdy* jutalom elbeszélő költeményre; a *Vigyázó* félsz 1200 koronás díj magyar regényre; a *Lévay* alapítványból 1000 korona, *Faludi* élete és munkái-ra; a *Szitrokay* alapítványból 100 arany, az 1904 és 1905 évek alatt megjelent legkitünőbb jogi vagy államtudományi munka jutalmazására; a *Dóra* alapítványból 50 arany, a készpénzfizetés felvételének összefüggésére a nemzetközi fizetési mérleggel; a *Lutács* *Krisztina* nevet viselő alapítványból 2000 K, a szarvasmarhakereskedés tő ténetenek megírására, a XV. század vége óta a XVIII. század közepé tájáig; a *Kereskedelmi Csarok* *Széchenyi*-adományából 1000 magyar frank, a legtöbb kedvezményi járadék jelenlegi állásának és jelentőségének kifejtésére a vámpolitikában; az *Ullmaa*-alapítványból 360 arany forint; a különböző államokban tett újabb kísérletekre parasztbirtokok alakítására és fontartására; a *Lévay* alapítványból 1000 K, a sztrájkok történeti fejlődésére és jelenlegi állására hazánkban, különös tekintettel a külföldre; a *Szitrokay* alapítványból 100 arany, a közgazdasági tudomány haladására a XIX. század második felében.

Tonkingban elhalt debreceni fia. A francia legionáriusok közé csapott fel *Lucka* *Zoltán* 24 éves debreceni származású fia, akinek *Jen* *Bay* (Tonking) mellett történt haláláról ma értesítette a marselli osztrák magyar konzulátus a debreceni hatóságot — természetesen német nyelvű átiratban. Arról, hogy a benszülöttel kivott csapatban nagy betegségben pusztult-e el a legionárius, nem ír semmit se *A. St. Grünberg* marselli vicekonzul, csupán aziránt érdeklődik, hogy van-e örököse a legionáriusnak, aki nem kis ingóságot hagyott hátra.

Házi szarka. Négy héttig dolgozott a Margit-fürdőben *Juhász* *Antal* *Kar* utca 30 sz. a lakó napszámos. Ez alatt 25 kiló rezeset lopott össze mintegy 69 korona értékben.

Alföldy Károly és fia tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 10-én megkezdődik. Beiratások elfogadhatók bármely időben. Péterfia-utca. 2. sz. 458-4-2.

x A vidék legrégebbi ékszerüzlete a Debrecenben fennálló Bau Lipót és Fiai Utóda cég beivadt a 24 éve fennálló Lőkévits Arthur cégbe; melynek főnöke, mint kiváló szakember, szelíd üzletember ország-szerzte előnyös hírnévvel bír.

x Ötven koronát kap az, a ki nem tudja, hogy most Mentze Henrik újdonságok áruháza Debrecenbe Kossuth-utca 4. szám alatt van. 361.

Ujságíró kamara.

Hírlapírók szervezkedése.

Hajdu Gyula kartársunk érdekes eszméket fejteget a Pécsi Napló legutóbbi számában. Az újságírók ügyével foglalkozik a terjedelmes cikkében arra a helyre következtetésre jut, hogy a hírlapíró szervezet nem lehet megalkotni, életképessé tenni máskép, mint a kamarai, illetve a kerületi rendszer megalkotásával.

Az újságíró-kamara kérdése ezáltal nem először merült föl s mivel az a hírlapíró testület erkölcsi és anyagi érdekeinek megvédésére alkalmasnak látszik, bizonyos, hogy arról sokszor fog még szó esni.

Hajdu Gyula cikke elején általánoságban ír a hírlapírók mai társadalmi és gazdasági helyzetéről, különféle sérelmeiről, melyekre csak egy erős szervezkedésben talál orvoslást. Azután így folytatja:

Szervezkedni kell tehát az újságíróknak magukban. Alkossanak szabályszerű hírlapíró szakszervezetet s ezzel — na még egy további lépést teszünk — meg lesz oldva az egész vitatott probléma. Ez a további lépés pedig egy már kézen fekvő példának másolása lenne. A színészek doigt nem lehetett rendben tartani mindaddig, míg végre nem létesült az Országos Színész-Egyesület, mint képviselteti rendszeren alapuló önkormányzati szervezet. Ez az önkormányzat rendet teremtett az eddigi zilált viszonyok helyén és lehetővé teszi, hogy minden közkér színművészek hirdesse magát. A közkér számára ma már az újságírás az egyetlen tér.

Alig lehetem, ha ezen irányban mozgalom indul meg, hogy az általános színészeknél jóval nagyobb szívesen álló újságíró testület ne kapna meg ugyanazon autonómiát, melyet a színészek élveznek. Ezen autonómiát pedig nem képviselteti rendszerre, illetőleg nem kizárólag erre, hanem kamarai, illetőleg kerületi rendszerre kellene szervezni és ilyen módon egy csapatra orvoslást nyerne az újságírókat sújtó morális és anyagi sérelem s megoldást nyernének az összes idevágó kérdések.

Az autonómia jogánál fogva mindennek előtt kimondatnék, hogy a lapok belmunkáirs gyanánt csak a szakszervelet tagjait alkalmazhatják. Ez épp oly kevéssé sértene a sajtószabadságot, mint ahogyan nem kifogásolhatja senki a szabadság szempontjából az 1900. XVII. t. e. azon intézkedését, hogy csak okleveles gazdatisztek alkalmazhatók az uradalnak. A gazdaságban természetesen gazdálkodhat mindenki szabadon. Ily módon a szakszervezetnek módjában lenne bizonyos cenzusoz kötni a hírlapírói kvalifikációt, amely cenzus értelmi és erkölcsi egyaránt lehetne. Nem értek iskolai képeit, mert az még ma sem árul el. Hanem a testület a szervezetbe felveendő új tagnak bizonyos ideig teljesített gyakorlati munkája után meggyőződhetnek, eléggé kvalifikáltak-e az illető arra, hogy mint hivatásos újságíró működhesse. És örököznék a testület afelett, hogy tagjai az újságírói tisztesség és morál ellen ne vétessenek, mert, mint a színészeknél, itt is valóságos bíráskodás létesülhetne, mely nivatva lenne minden a sajtó tisztességére ellen elkövetett visszaélést megtorolni. A morális sérelem tehát így önmagától megszűnne és véget érne ezzel az anyagi is. Az apró, csakis árverési hirdetésekben élő hírlapírók nem fizethetnének meg tisztességes honoráriumra reflektáló hírlapírókat, meg kellene tehát szűnőnk, ami által az életképesebb lapok megerősödneek annyira, hogy nagyobb fizetést nyújthatnának munkatársainknak. Annál inkább, mert így kevesebb,

de jobb és kizárólag hivatásos munkásokkal rendelkezne. A szervezetnek amellet, hogy országos lenne, kerületei egységekre kellene szakadni. A nagyobb hírlapíróadalmi központok: Budapest, Szeged, Kolozsvár, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Pozsony, Debrecen, Kassa, Győr és Pécs lehetnének. A kerületi tanácsok intéznék első fokon az autonómiába vágó ügyeket, melyek felett végeredményesen az országos központi gyűlés határozná.

Egyedül ezen autonómiába látjuk többben a bajok helyes megoldását. A megoldást mindnyájan sürgősen óhajtják, ajánlom tehát a hírlapíróknak, fontolják meg ezt a módot, melynek részletes keresztülvitelére nem mulasztjuk el majd a megfelelő javaslatot megtenni.

TAVIRATOR.

Elmaradt a király utazása.

Budapest, szeptember 10. Mint tudósítónk jelenti, a királynak tervezett dalmáciai útja elmaradt. Helyette Ferenc Ferdinánd, a trónörökös fog Dalmáciába ellátogatni, miután ő felsége meghűlt és gégefőgyuladást kapott. — Orvosai tanácsára valószínűleg levegőváltozásra fog menni.

Erzsébet királyné emlékezete.

Bécs, szeptember 10. A kapucinusok templomában ma Erzsébet királyné emlékére gyászmise volt. A misén megjelentek a királyi család tagjai. A boldogult királyné köporsóját egészen elborították a ráhelyezett koszorúk.

Hol van Keoskeméthy?

Budapest, szeptember 10. A világhírre szert tett sikkasztóról, Keoskeméthyról újra hír érkezett Amerikából San Bernatino-svájai telepéről, ahol a sikkasztó szorgalmas gazda és kocsiszíntestnek orvendő farner. A birtok a saját nevére van és bár tudják kiletét, a paraguayi kormány nem adja ki.

Törvénykezés.

Sajtóper. A debreceni esküdtszék fog itélkezni abban a sajtóperben, amelyet a Világosság című heilap ellen a máramaroszigeti ev. ref. liceum tanárhara indított, tizenhárom rendbeli rágalmazás miatt, mert kizárólagosul ír a tanárok priváta üzelméről. Azóta a tanárok a privátát már beszüntették, a liceum kormányzó tanácsa megtiltotta a magánórák adását, de a sajtóperben most folyik a vizsgálat és annak során már eddig is meglepő dolgok pattantak ki a vizsgálóbíró előtt a priváta üzletekről. A sajtóperben a főtárgyalást még e hónapban megtartják a debreceni esküdtszék előtt. A vizsgálat bizonyítékai nem foglalkozunk, mert a főtárgyaláson a nagy nyilvánosság előtt úgy is megismétlődik az egész bizonyítás és a debreceni esküdtszék igazmondása fogja megállapítani, hogy rágalmazott-e a máramaroszigeti újság, vagy az igazat írta?

Rogony-Csarnok.

Három szüret.

Írta: Floriche.

A Hanzsi riadt, álmódzó lelkében felcsendült az álmódott nóta visszhangja — est dalolta neki — oh! de hányszor Grathe:

„Össze vagyunk köve erős köteléssel.
Áldott az óra is, mit együtt töltünk el.”

A szép asszony zokogott némán.

— A kapitány szolgál-tban van, csak holnapután jön vissza Aia Zeffrából. Ma éj-jel érteid jövök. az éjfeli vonattal Oránba megyünk s mire a férjed megérkezik, mi már rég túl leszünk a tengeren. Akarod?

— és a hadnagy rimánkodó hangjának a forrósága égette még a Hans Sachs halvány arcát is — akard? oh mondd, mondd én édes üdvösségem, minden reményem, egyetlen boldogságom, ugye akard?

A szép asszony csak airt tovább. A csillogó napsugár eltűnt a csajit közül és Hanzsi tisztán látta, hogy a szép fiatal tiszt tédre vetette magát az asszony előtt a forró csókokkal borította el a kis kezeket.

A hadnagy égő, epedő szemekkel folytatta könyörgését:

— Oh, mondd én szerelmem, én édes szépségem, ugye vársz reám, ugye eljőjnek éried?

A szép asszony halotthalványan állt fel a kerti padról, kezei még mindig a tiszt izzó parázshoz hasonló ajkai előtt voltak, kicsi fejét lassan lehajtotta és sóhajtott, de abból a leheletszerű sóhajból Hans Sachs tisztán kiértette a választ:

— Jöjj, várni foglak!

A csillagok rég kivertek már ezüstös gombokkal az ég boltját. Hanzsi, még mindig ott hevert a hangyabokor alatt. — Tepte, kinezta, marcangolta, szegény, nagyon egyszerű, nagyon korlátozott paraszteszt, mi most az ő teendője? Nem értett ő a tragédiák kibonyolításához, de ösztönszerűleg érezte, hogy ő egy szomorujáték főszereplője — s a sors odahelyezte a központban és rábízta az ő gyarló, szegény észére: talál ki fiam, mi a teendő?

(Folytatjuk.)

Szerkesztői-posta.

Sacy. Nehézkés vers ez nagyon. Mankón döcög. A tartalma pedig sérti az őt — hivatását. Ha közre adnánk, akkor az iskolai fenytóket sem kerülhetné el.

M. J. (Nagybajom.) Jönni fog.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-8

Nem nyeres esetén

a pénze megtérül!

— Siessen tehát a —

SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába.

(Sümeagy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Ad. 18695. I. 1906.

Arlejtési hirdetmény

A debreceni kir. pénzügyigazgatóság hivatalos selyiségeinek fűtésére az 1906—1907 évi fűtési időnyre mintegy (150) Egyszázötven köbméter száraz hasábos tölgy vagy bükkfa szükségeltetvén, annak beszerzése végett nyilvános pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, akik ezen tüzelő anyagok szállítására hajlandók, hogy szabályszerűleg felszerelt írásbeli zárt ajánlatokat „Ajánlat tüzelő fára” felirással, folyó évi szeptember hó 27-ik napjának délelőtt 9 órájáig, a debreceni kir. Pénzügyigazgatóság főnökéhez nyujtsák be.

Az ajánlatban ajánlattevő kijelenteni tartozik, hogy az arlejtés feltételeit ismeri és magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A vállalkozni szándékozók óvadékul zárt ajánlatukhoz 100 koronát tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban mellékelni.

A fentebbi határidőig beérkezett ajánlatok folyó évi szeptember hó 27-én délelőtt 9 órakor fognak a kir. pénzügyigazgatóságnál bizottságilag felbonthatni.

A kir. pénzügyigazgatóság főnöke fenntartja azt a jogot, hogy a szállítási szerződést azzal köthesse meg, akinek ajánlatát a kir. államkincstára nézve a legkedvezőbbnek találja, a versenyzők ajánlata azonban, azok mind-egyikére nézve kötelező marad mindaddig, míg a szállítási szerződés meg nem kötöttik.

A fának kemény, száraz, fiatal hasított tölgy vagy bükkfának minden hasábnak egy méter hosszúnak és hazai terméknek kell lenni, görcsös bogos fa, továbbá usztatott és galyfa nem fogadtatik el.

A fa fele része 1906. október hó első felében, másik felerepede pedig a kir. pénzügyigazgatóság által vállalkozóval a szállítást megelőzőleg 10 nappal előbb közlendő s a szükséghez képest megjelölendő időben lesz szállítandó és pedig vállalkozó költségére a kir. pénzügyigazgatóság udvarába, ahol is a fa összerakásának oly módon kell történni, hogy minden rakás fa négy köbmétert adjon ki, s hogy az egyes hasábok szorosan és akként legyenek hosszában (nem keresztben) egymáshoz illesztve, hogy azok között lehető legkevesebb hézag maradjon. A fa teljes szállítási, beszállítási és lerakási — költségét vállalkozó tartozik viselni.

A fa a kir. pénzügyigazgatóság udvarába történt beszállítás és jelzett módon rendbe rakás után bizottságilag fog átvétetni s a szállított mennyiségnek megfelelő fa ára bizottsági átvétel után fizetetik ki a vállalkozónak, az 1881 XXVI t. cz. 10 §-a értelmében bélyegzett nyugtára.

Köteles vállalkozó, az esetben ha arra a kir. pénzügyigazgatóságának szüksége lenne, az előjelzett mennyiségen felül is a fentebbi feltételek szoros megtartásával annyi fa mennyiséget szállítani, a mennyi a szükséghez képest kívánatni fog.

Ha a vállalkozó szerződés szerinte kötelezettségének pontosan nem felelne

meg, a szükséges fűtőanyag az ő költségére és veszélyére fog bárhol és bármily áron beszereztetni, s erre első sorban a vállalkozó óvadéka fog fedeztetni és felhasználtatni, sőt az óvadék pénz a szerződés szerinti kötelezettségek bármely feltételének nem teljesítése esetében is mint kötbér az állam kincstár javára esik.

A szerződési és az 1881 XXVI t. cz. 6 és 10 § ai értelmében járó nyugtá bélyegeket valamint a netaláni egyéb kincstári illetéket is s vállalkozó sajátjából lesz köteles fizetni.

A szerződés szerinti kötelezettség a vállalkozóra nézve a szerződés aláírásakor kezdődik, az államkincstárra nézve azonban csakis azon időpontban lép hatályba, a melyben a szállítási szerződés jóváhagyatik.

Vállalkozó szerződésbeli kötelezettségeit másra át nem ruházhatja és a szerződést fel nem mondhatja.

Per esetére a kir. kincstári jogügyek igazgatóságára nézve illetékes bíróság illetékessége köttetik ki.

Kir. Pénzügyigazgatóság.

Debrecen, 1906. szeptember hó 6-án.

464—3—1.

Faust

kir. tanácsos pénzügy igazgató

Francia Delinek

gyönyörű szép mintákban most

47 kr.

Bosznay J. és Társa

divat-áruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Az iskolai év kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe;

Fiu és Férfi ingek, lábravalók, harisnyák, nyakkendők, peplanok, madráczok és flanel takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECEN, ROZSA-UTCZA.

432-x-16

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

magpacz-a

használat mellett.

23 év óta nagy sikerrel használtatik a buzaüszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszögése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utánszatoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: Kontsek Géza, Májor Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Utcai lapelárusítók

főlvétetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **BLAU LIPÓT FIAI UTÓDA** ékszerüzletet megszerezvén, hogy a n. é. közönség választék tekintetében évről-évre fokozódó igényeinek a legnagyobb arányokban megfelelhessenek, ezen 30 év óta fennálló üzletet a helybeli piacon 24 éve létező üzlettemmel egyesítettem.

Ennél fogva a **Blau Lipót és Fiai Utóda** cég e hó végén beolvad **Lőkövits Arthur** cég alatt fennálló üzletembe, miáltal elérem azt is, hogy a **költségek tetemesen csökkenvén, áruimat az eddiginél is olcsóbban szolgálhatom.**

Bizton remélem, hogy mindkét üzletem, mélyen tisztelt vevői annál szivesebben fogják törzsüzletemet becses bevásárlásaikkal támogatni, mivel itt a legmesszebb menő előzékenységre, szakértő, solid kiszolgálatra, óriási választékra és a **lehető legjutányosabb árakra** találhatnak.

Magamat a jövőben is a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlva

vagyok kész szolgálja

Lőkövits Arthur

órák és ékszerész.

392—15—8.

DEBRECEN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy csinosan

butorított utcai szoba előszobával s külön bejárattal esetleg teljes ellátással is kiadó magányos úrnőnél. Cím: Czegléd-utca 9. 454-1-1.

Csemege szállót

ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Milcsa szálló kivitele Debrecen. Telefon 94.2 427-20-2.

Két utcai

szoba, irodának is alkalmas (külön lakosztály) hármikör kirehető. Fűveszteri utca 14 szám alatt. 452-10-1.

Vigyazzon!

Értekezési levelet rubákat, igen tisztességes árban veszek. Rósenberg Béni, Bádógos u. 4. 456-10-1

Kiadó!

Modern uri lakás,

mely áll előszoba 2 utcai szoba alkovval nagy, világos konyha. pince, padlás stb.

november hó 1-re kiadó.

Mester utca 31 szám alatt.

Kiadó!

Kiadó!

Légszuszóvezetékek

szerelésében teljesen jártas szerelők és munkások felvételtnek. Csak józan és szorgalmas munkaerők jelentkezzenek. Cím a kiadópóban.

Tankönyvek az

összes fiú és leányiskolák részére fél áron kaphatók Harmathy Pál könyvkereskedésében Fűveszteri u. 14. Irások dúsz választékban legolcsóbban beszerezhetőek. Telefon 574. 434-10-1.

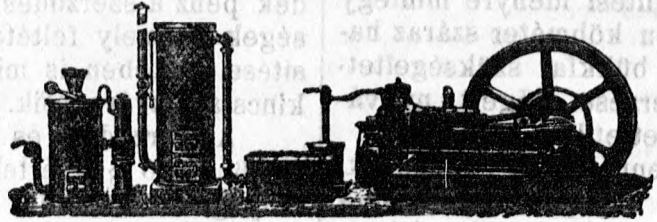
Haszonbérbeadó hirdok.

A szivesen 19 nyílt tanyai épületekkel ellátott főldbirtok 1906. október 1-től kezdve haszonbérbeadó. Értekezhetni Dr. Márton Kálmán Piac utca 44 szám alatt. 397-x-1.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezetű szivógáz generatoros motorait. 345-16-11.

Üzemeltetés irán-
ként és lóerőnként
1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-
racit, faszén, vagy
foksz tüzelésre egy
aránt alkalmas.

Legmeszebb menő
szavatosság!
Első rendű roforozciák.
Kedvező fizetés
felvételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

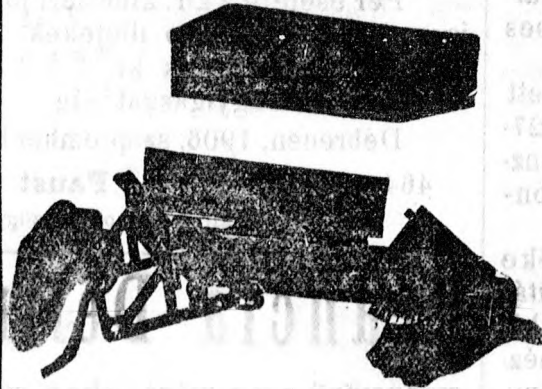
Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a követeket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brostürák ingyen és bérmentve.

Legújabb találmány!

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

DEBRECZEN és HAJDUMEGYE

egyetlen **délután** megjelenő napilapja

A

DEBRECZEN

Hirdetésekre

legalkalmasabb és legmegbízhatóbb. Biztos eredmény.

Kiadó hivatal: Piac-utca 9. — Telefon szám 412.